

HAKAN MENGÜÇ

**HER
KARŞILAŞMA
BİR MESAJDIR**

DESTEK YAYINLARI: 2104

EDEBİYAT: 356

HAKAN MENGÜÇ / HER KARŞILAŞMA BİR MESAJDIR

Her hakkı saklıdır. Bu eserin aynen ya da özet olarak hiçbir bölümü, yayınevinin yazılı izni alınmadan kullanılamaz.

İmtiyaz Sahibi: Destek Yapım Prodüksiyon Dış Tic. A.Ş.

Genel Yayın Yönetmeni: Ertürk Akşun

Editör: Özlem Esmergül

Son Okuma: Devrim Yalkut

Kapak Tasarım: Sedat Gösterikli

Sayfa Düzeni: Cansu Poroy

Destek Yayınları: Mayıs 2025

Yayıncı Sertifika No. 43196

ISBN 978-625-5942-57-9

© Destek Yayınları

Abdi İpekçi Caddesi No. 31/5 Nişantaşı/İstanbul

Tel. (0) 212 252 22 42

Faks: (0) 212 252 22 43

www.destekdukkani.com

info@destekyayinlari.com

facebook.com/DestekYayinevi

twitter.com/destekyayinlari

instagram.com/destekyayinlari

Deniz Ofset – Çetin Koçak

Sertifika No. 77699

Maltepe Mahallesi

Hastane Yolu Sokak No. 1/6

Zeytinburnu/İstanbul

Tel. (0) 212 613 30 06

HAKAN MENGÜÇ
**HER
KARŞILAŞMA
BİR MESAJDIR**

Karşımıza Çıkan Her İnsanın Bir Anlamı Vardır,
Bazıları Bize Dost Olur, Bazıları Ders

Bu kitap yaşanmış olaylardan esinlenilerek kurgulanmıştır.

“Hissedilmiř olan neyse yařanmıř olan da odur.”

– Fernando Pessoa

Hakikat

حقیقت

İnsan hayatı boyunca en çok neyin derdine düşüp peşinden koşturuyorsa, onun yoksunluğuyla sınanıyordu muhakkak. Sevginin peşinden koşmuşsa hep, hak ettiğine inandığı sevgiden yoksun bir ömür geçirmiştir.

Şöhret peşinden koşmuşsa mesela, kimsenin onun varlığını fark etmiyor olmasından yakınıp hasta etmiştir kendini.

Para peşinde koşmuşsa eğer, Karun kadar varlıklı bile olsa bir gün aç kalacağı korkusuyla varlığın içinde yoksulluk çekerek çürümüş gitmiştir.

Bu bir ceza değildir, bedelidir sadece. İnsan arzularının rüyasına kapıldığında, gerçek olmayan bir arzunun, son derece gerçek olan ıstırabına düşer, cehenneminde yanar. Yaşam, rüya ile haki-katin sürekli yer değiştirdiği, çoğu zaman iç içe geçtiği bir sınav.

Dünyadan alacaklı olduğuna inandığı sürece, borcunu tahsil edemeyecektir insan.

Hep haksızlığa uğramış, hep alacaklı kalmış, hep mağdur edilmiş ve sonunda kurban olduğuna kanaat getirmiş, kurbanlığı kaderi kabul etmiş, böylece kırgın ve elleri boş kalmış, boşa yaşamış, boşa doğmuş hissedecektir.

“Neden doğdum, neden yaşadım?” sorusu cevapsız kalacaktır içinde.

Başarısız, mutsuz, anlamsız ve boşlukta bir ıssızlıktır onun yaşadığı hayat. “Keşke bir anlamı olsaydı...” diye hayıflanır. “Onca emek, onca çaba, onca mücadele, onca eğitim, onca kitap ve inanç, neden hakkım olanı almaya, hakkım olanı yaşamaya yetmedi? Dünya neden hakkımı teslim etmedi bana? Neden başkaları yaşadı benim hak ettiğim hayatı? Ben neyle cezalandırıldım, neyin bedelini ödemeye mahkûm edildim?” diye hesaplaşır da bir karşılık alamaz. Çünkü bu hesaplaşma, bir rüyanın yalanıdır.

İnsan, neyin peşinden koşmuşsa, hep ona gecikmiştir. En çok neyi zorlamışsa, ona zorlanmıştır. Neyi çekiştirmişse onu kırmıştır. Neyi hakikat sandıysa rüyasına kapılmıştır. Hangi rüyaya daldıysa onun hakikatiyle sınanmıştır.

Acı, bir ders zilidir ve sınavın başladığını işaret eder. Kimi oturur sınavın başına, iyileşerek çıkmayı başarır o sınavdan, kimi uyuşturur kendini, bir rüyayla avutur acısını, ağrıyı dindirmeyi başarır belki ama acı öylece durup beklemeye devam eder içinde.

Anladım ki iyileşenler sadece uyananlardır ve rüyadakiler sadece oyalananlardır...

Hakan Mengüç

***“Rüya içinde uyanık
olana hakikat görünür.
Hakikate uyanamayan
ise her şeyin rüya
olduğunu zanneder.”***

– Yunus Emre

Rüya

رويا

Sufinin yolu bitti...

Yumuşacık bir yağmur yağıyordu o gün. Çocukluğumdan beri en çok sonbahar yağmurlarını sevdim. Yaz yağmuru aldatmaca, kış yağmurlarıysa hesaplaşma gibi gelirdi hep. Oysa sonbaharın yağmuru ne kandırırdı insanı ne de korkuturdu. Şiddetinde bile, güven içerirdi.

“Korkulacak bir şey yok, olması gereken oluyor” diye fısıldardı içime. Teslimiyete davet olarak kabul ederdim bunu ve bahçeye çıkardım yüzümü göğe dönerek, dilerdim ki sonbahar yağmurunun her damlası nüfuz etsin hücrelerime.

Her son, yeni bir defter almak, yeni bir sayfa açmak, yeni bir hayata ya da yeniden başlamaya cesaret etmek demektir benim için.

Sonbaharlar, yeni hayatların tohumunu sular bende, yeni olanı filizlendirmek için demlenmeye, sakın olmaya, arınmaya, ısınmaya ve şuurlu bir bekleme sürecine alır beni.

Tohum bir eylemdir, demlenme eylemidir. Durabilen, yeterince bekleyebilen, arınan, temizlenen, şuurlu ve kuvvetli bir tohum filizlenmenin yolunu açabilir.

Kavgasızdır, yarışsızdır, telaşsızdır tohum, kendi içinde bir dirençtir. Bütün meselesi içindedir onun, dışarının kaygısı

başlamamıştır henüz. Keşke tohum gibi yaşayabilseydik hayatı, kendi içimizde bir evren olarak geliştseydik.

“Öyleydi ya zaten...” dedi Üstat. “Dünya da tohumun kendi içinde biriken direncinin dışarıya patlamasına benzer bir patlamayla yaşama dönüştü ya evlat... Bu yüzden insan da kendi içinde kâinatlara gebedir deriz ya.”

Yine aklımdan geçeni mi işitmişti yoksa kendi kendine mi söylenip duruyordu bilemedim, sormak da istemedim açıkçası. Fena halde dalıp gitmiştim, kim bilir ne zamandır dışarıyı seyrediyordum sedirin üzerinde.

“Kalk da birer ıhlamur daha doldur bize, içelim...” dedi Üstat. “Bardaklarımız boşaldı bak.”

Mutfakta fokur fokur kaynamaya devam eden ıhlamurun buharı incecik beyaz dalgalar halinde süzülerek geliyordu oturduğumuz salona.

Buraya her geldiğimde büyülenmiş gibi hissediyordum kendimi. Saatlerle, dakikalarla ilişkim kopuyordu adeta, hesaplayarak bildiğim zaman, hiç bilmediğim bir düzlemde hesapsızca akıp gidiyordu ya da akmıyordu da olduğu yerde, sonsuz bir döngünün içinde durmaksızın dönüyor, daha doğrusu titreşiyordu.

“Sonsuzluk, şimdide ve burada” dedikleri böyle bir şeydi aslında ama bunu insanın kendine bile açıklaması, kendi içinde bile anlamlandırması kolay değildi.

Sedirten inmek için bacaklarımı aşağı indirdiğimde, ağırlarımın ne kadar şiddetli olduğunu fark ettim.

“Bacaklarım uyuşmuş Üstat...” dedim. “Ne vakittir yağmuru izliyorum kim bilir, zaman yine yok olup gitti ve bu bana nasıl iyi geldi anlatamam.”

“Allah Allah?” diyerek gülümsedi Üstat, başını salladı. “Uykuda sanki... Sufinin yolu bitti evlat, uyanacaksın nasılsa. Önünde yeni bir sınav var artık.”

“Efendim?”

“Anlıyorum seni, tasa etme. Hadi bırak bu lafları da doldur artık şu ıhlamurları, ocağın altını da kapativer gelirken.”

Bazı sözleri oldum olası kafamı karıştırdı, iyi tanırım Üstat’ı. Kurcaladıkça konunun daha da karmaşıklaşacağını bildiğim için, şimdilik akılla muhakeme edilemeyen konuları zamanın rehberliğine bırakıp, izleyen olmaya karar verdim yine.

Aklınla anlayamadığını, algının kavrayışına bırakmak, ona zaman tanımak, daha doğrusu vakte zaman tanımak, Üstat’ın çocukluğumdan beri bana öğrettiği derslerden biriydi. Bu yüzden zorla konuşturmaya çalışmadım. Vakte zaman tanıyarak kalktım ve mutfağa gittim.

Üstat eskisi gibi hareketli değildi artık. Son birkaç yıldır iyice çökmüştü. İbadetlerinde bile zorlanıyordu, çoğunlukla oturarak ibadet etmeyi tercih ediyordu. Neyse ki ihtiyaçlarını yakından gözetten öğrencileri hiç yalnız bırakmıyorlardı onu. Torunları, kızları, oğulları da etrafındaydı hep.

Mutfağa girdiğimde fayansların ıhlamurdan terlediğini gördüm, kuru bir bezle silmek isterdim ama elimi kolumu rahatça hareket ettiremiyordum bu daracık mutfakta.

Ne vakit bir şeye uzansam, bir şey arasam ille devrilen olur, kırılan olur. Üstat şu kadarcık yerde tek gözlü şu ocağın üzerinde ıhlamuru demlemeyi nasıl başarıyordu acaba diye düşünürken ve mümkün merteye bir astronot yavaşlığında hareket etmeye çalışırken, yeşil renkli demliğin kapağını azıcık aralayıp ne kadar ıhlamurumuz kalmış diye bakmak istedim.

Epeydir kaynayıp duruyordu, kalanı ona göre bardaklara pay edeyim diye düşündüm ama olmadı. Çaydanlığın kapağının da metal olduğunu fark etmedim, kapağı kavrayıp tuttuğum iki parmağım öyle yandı ki can acısıyla kapağı tezgâhın üzerine atıverdim.

“Yandım, yandım!” diye bağıırıyordum gayriihtiyari. Fırlattığım kapak, boş bardaklardan birini de yanına alıp şangır şungur iniverdi yere. Ortalık darmadağın...

Ne yapacağımı bilemedim bir an. Altı üstü birer bardak ihlâmur doldurup gelecektim halbuki. Sinirlerim bozuldu.

Üstat salonda, kahverengi kadifeyle kaplı minderin üzerinde oturuyordu, kaplan gözü taşından bir tespih vardı elinde “Ya Fettah, ya Fettah” diyordu yüksek sesle. “Sen kolaylıklar ver şu çocuğa” diyerek dua ediyordu.

Gülmeye başladım. “Evi başımıza yıkmadan gel de otur artık yanıma evlat...” dedi. “Bu sakarlık da nedir böyle?”

Haklıydı. Çok mahcup hissettim, zira sakarlık ve dil sürçmeleri de önemli bir konuydu bizim derslerimizde. Üstat hoş görmüyordu aslında beni, sustuklarımın peşindeydi o, kafamın içindeki kıyameti seziyordu, ben kendimi ondan gizlemeye çalıştıkça daha da sakarlaşıyordum.

Bilinçle ve farkında olarak söylediklerimiz, zihin süzgecinden geçmiş, editlenmiş, hesaplanmış, tasarlanmış sözlerimizdi en nihayetinde. Ağzımızdan kaçırdıklarımızsa hesaplanmadan dökülenlerdir dışarıya, henüz editlemediklerimizdir.

İyi veya kötü, doğru veya yanlış, acı veya tatlı hiç fark etmez, tasarımsız olarak kaçıp gidenlerdir elimizden. Sanırım on altı, on yedi yaşında filandım Üstat’la bu konu üzerinde çalışmaya başladığımızda.

“Dil sürçmeleri basit bir hata değildir evlat...” demişti. “İnsanın bilinçaltındaki bastırılmış düşüncelerinin, duygularının veya arzularının açığa çıkmasıdır. Bilinçaltı nedir? Bir ben vardır bende benden içeri dediğin şeydir.”

Çok güzel anlatırdı, her yaşın kavrayışına uygun örnekleri vardı onun. Hâlâ en kıymetli öğretmenimdir benim.

İnsanın yanlış bir kelime söylemesi veya ağzından istemeden bir şey kaçırmaması, bilinçaltında aslında o konuya dair bir arzusunun, korkusunun veya kaygısının varlığına işaret edebilirdi.

Bu konulardaki farkındalığımı, sayesinde erken kazanmışımdır. Benzer şekilde sakarlıklar da bir anlam taşır. Elimizden bir şeyin düşmesi, yanlış bir yere basmamız veya bir şeyi devirmemiz gibi sakarlıkların, bilinçaltımızda bastırılmış olan bir düşüncenin ya da duygunun dışavurumu olabileceğini benden daha iyi bilen bu adamdan nasıl gizlenebilirdim ki şu an?

Büyük hareketler yapmadan ortalığı temizledim hemen, kalan ıhlamuru da bardaklara doldurup döndüm salona. Üstat'ın bardağını önüne bıraktım.

Ellerini açıp dualar okudu içinden, beyaz sakallarını sıvayıp “Âmin!” dedi. Yüksek sesle “Ya Fettah ya Fettah!” deyip üzerine üfledi sonra. “Allah razı olsun evlat, ikram edenlerin bol olsun.”

“İnşallah kırıp dökmeden olsun üstadım” dedim. Pencerenin önündeki yerime oturdum.

Yağmurun büyüğü sesi, ıhlamurun içimi hoş eden kokusu yatıştırmıştı beni. Parmaklarımın haline bakıyordum, kıpkırmızı olmuştu. Soğuk suya tuttuysam da bana mısın demedi. Ateş parçası tuttum sanki. Acısı içime oturmuştu, zonklayıp duruyordu.

“Lafin kisası, kitabı senin teslim alman gerekiyor Hakan...” dedi Üstat. “Onu son muhafıza teslim etmek zorundayız.”

Sözleri tuhaf bir heyecana, hatta korkuya yol açmıştı bende. Duymazdan gelmeyi tercih ediyordum hâlâ. Konuşmanın başkaları tarafından duyulmasından imtina eder gibi mırıl mırıl zayıf bir sesle anlatıyordu ama aklımı veremedim canımın acısından. Neden bu kadar canım acıyor anlamıyorum, çok saçma, parmaklarımı kaybetmedim ya sonuçta?

Çocukken de bir sürü yanık kazaları geldi başıma, daha beterlerini bile yaşadım ama bu kadar şiddetlisini hatırlamıyorum. Mutfağa gidip buzluktan bir parça buz aldım.

“Ne kitabı üstadım, ne muhafızı?” diye sordum. “Kusura bakma tam dinleyemedim ben konuyu, bu acı aklımı sana vermeme mâni oluyor.”

“Biliyorum, bir yanın korkuyor, kaçmak istiyor, mâni olmaya çalışıyor sana...” dedi Üstat. “Yeni bir sınav bu sonuçta. Bir yanın duralım diyor, bu kadarı bile bize lütuftur, çok şükür diyor; diğer yanın biz bu yollar için yaratıldık, durmak yakışır mı diyor. Varamasak da yolunda ölelim diyor.”

“Seninle çıktığım hangi yoldan kaçtım ben üstadım aşkolsun” dedim.

Oturduğu minderin yanına çöktüm. “Kulağım sendedir, dinliyorum.”

“Bu bizim görevimiz evlat” dedi Üstat. Yol ayrımına gelmişiz gibi bir hüüzün vardı üzerinde. “Kitabın korunması mühim. Muhafızına teslim edilmesi şart. Kaç yüz yıldır bu iş böyle. Boynumuzun borcudur bu. Allah’a olan borcumuzdur, insanlığa karşı hayrımız.”

Konuyu algılamama mâni olan acının etkisiyle önce ne demek istediğini anlamadım. Üstat da farkındaydı geciktiğimin ama bunu sorun etmedi. Eninde sonunda ne hakkında konuştuğumuzu kavrayacağımdan emindi.

Kendisi için değeri büyük bir eşyaya sahip çıkmamı istediğini düşündüm ama neden bu kadar büyük anlamlar yüklediğini çözemedim. Allah'a borcumuzu ödemekten, insanlığa hayrımızın dokunmasından neden söz ediyordu ki?

“Birinden senin kitabını alıp başkasına mı teslim etmem gerekiyor tam olarak üstadım?” diye sordum.

“Alıp buraya getirmen lazım evlat” dedi.

Tespihini bileğine dolayıp besmeleyle kalktı yerinden. Kolundan tutup yardım ettim ayaklanmasına. İki büklümdü beli. Ceviz ağacından yapılmış büfenin alt kapağını açtı yavaşça, birkaç porcelen tabağı, fincanı, eski birkaç kitabı çıkarıp yerleştirdi masaya, dolabın arkasında bir kapak daha açıldı sonra. Duvara oyulmuş küçücük bir bölme çıktı ortaya.

Şaşkınlıktan donup kalmıştım, gözlerime inanamıyordum, dikkatle izlemeye devam ettim Üstat'ı. *Neydi bu şimdi? Ne tuhaf işlerdi bunlar böyle, gizli bölmeler filan?*

Üstat'ın bu kadar kıymet verdiği ne eşyası olabilirdi ki duvar oyuklarında saklamaya kalkışsın? Ne altın lafı ederdi ne para, ne mal konuşmuştur şimdiye dek ne mülk.

Hiçbir eşyaya başkasından saklayacak kadar önem vermemiştir. Hatırası olan şeyleri bile köşe bucak kaçırmazdı ki, orta yerde bırakırdı.

“Bir şeyi saklamak istersen onu göz önünde bir yere bırak” dedi. Gülmeye başladım, tutamadım kendimi. “Üstadım bu pek

göz önü değil ama...” dedim. “Siz neye kıymet verirsiniz ki bu kadar, çok şaşkınım.”

“Bu artık bulunması gereken bir şey...” dedi. “O yüzden böyle gizli saklı.”

Yine kafamı karıştırmayı başarmıştı. İşine karışıp konuyu daha da çözülemez hale getirmemek için sustum. Ne olaksa olsun, ne söyleyecekse söylesin diye bekledim.

Üzeri işlemelerle dolu altın kaplama, kilitli bir kutu çıkardı duvardan, içi boş. “Kitabı alıp buraya getir evlat...” dedi. “Kitabı bu kutuya yerleştir, güzelce kilitle ve anahtarını denize at. Muhafız gelip buradan teslim alır.”

“Anahtarı neden denize atıyorum, teslim alacak olan kişi nasıl açacak bu kutuyu?”

“Kilide takılma Hakan” dedi Üstat, bakışları sertti. Dersini anlamadığı için öğrencisine kızan bir hoca tavrıyla devam etti. “Kilitler aldatmacadır demez miyiz biz?”

Bütün bu gizemli tavırlara ne gerek vardı? Bulunmasını, okunmasını istediği kitabı neden kilitliyordu?

Kargoyla yollayamıyorlar mıydı kitabı Üstat’a ya da bir zahmet kalkıp getiremiyorlar mıydı adamın kapısına? *Cesaretin varsa bunları da sor Hakancığım.*

Memleketin dört bir yanında her türlü işten, görevden, unvan-dan onca öğrencisi, yardımcısı vardı, bir tanesi de kalkıp Üstat’ın bu kadar kıymet verdiği kitabı ona ulaştıramıyor muydu da ben-den yardım istemek zorunda kalıyordu? *Duvarlara oyuk açmak da nemiş? Bu kadar kıymetliyse niye bir kasada değil madem?*

Üstat altın işlemelerle kaplı kutuyu elime tutuşturdu. Görün-düğünden ağırdı, kilidi de mi altındı acaba, çok gösterişli, çok şık bir şeydi, denize atmamı istediği anahtar bile altından...

Teslim alınması gereken kitabın ne olduğunu daha da merak ettim doğrusu.

“Tarihi bir eserden mi söz ediyoruz üstadım?” diye sordum. Gülümsedi tekrar. “Kaç bakalım kaç...” diye mırıldandı. “Allah büyüktür, ya Fettah, sen kolaylıklar ver ona.”

Elyazması bir kitapmış. Maddi değer biçilemeyeceğini söyledi Üstat. Hiçbir dünyevi değer bu kitapla takas edilemeyeceğini, bu düşüncenin çok ahmakça olduğunu izah etti. Kitabın önemi, ederinden değil içinde yazanlardan dolayı çok büyük.

“İnsanlığın kaderine tesir edecek güçte bir kitap bu...” dedi. “Sen söylediğim yerden alıp getir, buraya koy, kâfi. Gerisini çok düşünme.”

Bu işi aklım almamıştı bir türlü. Üstat’ın yüzüne soran gözlerle bakıyordum, bunların beni tatmin etmediğini anlamasını bekliyordum çaresizce ama anladığı halde karşılık vermiyordu bakışlarına, çünkü daha fazlasını biliyordu.

“Sen ne istersen ben onu zaten seve seve yaparım biliyorsun...” dedim. “Sadece neyin içinde olduğumu bilmek istiyorum. Bütün bu gizemin ne anlama geldiğini öğrenmem lazım. Kitapta ne yazdığını sormuyorum ama bu kadar gizem, tehlikeli bir iş olduğunu düşündürüyor insana ister istemez.”

Başını salladı yorgun bir tavırla. “Ah Hakan ah...” dedi. “Sufinin yolu bitti. Neden kaçıyorsun bundan?”

Büfeden çıkardığı bütün eşyaları yerine koyup kapağı kapattı. Hasta ve yaşlı adımlarla minderine geçip oturdu, tespihini çekmeye başladı usul usul...

“Başına ne gelir ne gelmez ondan mı emin olmak istedin sadece?” diye devam etti.